

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA NRUL 36. :: TELEFON: 47-82. MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL :

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român“, „Foia Ilustrată“ și „Cucu“ pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor. Pentru America pe un an 3 dolari.

Bulgarii au luat cu asalt orașele Kumanovo și Veles

Sofia, 22 Octombrie. — Șeful statului major bulgar anunță:

Armata bulgară a cucerit Kumanova. Sârbii sînt într-o furie dezordonată spre Ueskub. Alte trupe bulgare au ajuns până la riul Vardar, au luat cu asalt localitatea Veles, și urmăresc pe dușman spre Prilep. La Veles, linia ferată Vardar este distrusă, tot așa și calea ferată Salonic-Ueskub.

Cu tot timpul foarte rău, dificultățile terenului muntos și puternica rezistență a dușmanului, armata noastră a continuat să înainteze victorios pe tot teatrul operațiilor și a realizat rezultate decizive. Coloana operând pe Timocul de jos a trecut această apă cu toate că din pricina ploilor abundente apele erau foarte mari.

Coloana care a înaintat prin defileul sf. Niculae, după o luptă care a ținut toată noaptea, merge hotărît înainte și a respins pe Sirbi în spre satele Inovobalta Berilovici, făcând 300 prizonieri luând 6 tunuri de câmp și 2 tunuri de munte. Această coloană și-a urmat ofensiva urmărind de aproape pe dușman.

Trupele cari operează în valea Nișava, lângă Tzaribrod au obținut erii rezultate importante. Inamicul a fost atacat pe tot frontul iar pe la amiază pozițiunea înaintată și puternic organizată de pe raza fortificată a Pirotului, a fost cucerită de trupele noastre.

Coloana care operează în direcția Trn-Bukova Glava, Surdulița a dat un atac hotărît asupra pozițiunii puternic organizată dela Bukova Glava. S'a dat aici în acelaș timp o strălucită șarjă de cavalerie de către regimentele gârzei regale. Acest regiment, fără a se opri în fața terenului muntos și inaccesibilității frontului advers, a atacat flancurile și spatele inamicului tăind 300 oameni din cari 2 ofițeri și făcând sute de prizonieri cu 3 ofițeri.

Trofeele luate la Egri Palanka se compun din 2 tunuri, 3 chesoane, 100 lăzi cu opinci, 2000 pâini, 56 lăzi cu cartușe, 500 bucăți instrumente pentru săparea tranșelor, depozite de îmbrăcăminte și de provizii. Un alt depozit din preajma orașului a fost incendiat de sirbi, dar ei n'au izbutit în schimb să provoace la timp explozia minelor puse sub podurile drumului.

Vârfurile dela Kiselița-Kitka formând un punct de rezam al acestei pozițiuni au fost cucerite cu baioneta și cu hurale în vreme ce muzica cânta imnul »Săiuni Războinici.«

5 tunuri, 300 prizonieri au fost luați în aceste două puncte.

Ieri seară, pe înopțate, trupele noastre își așezau tabăra la 7-8 klm. spre vest de Egripalanka. Sirbii s'au retras pe linia întregă. Ei au pierdut cu totul aci 300 prizonieri, 8 tunuri, 3 chesoane, numeros material de război și provizii.

O notă de protestare bulgară adresată Greciei

— Contra debarcării trupelor Ententei la Salonic —

Constantinopol, 22 Oct. — Ziarul »Ikdam« află dela corespondentul său din Sofia: Guvernul bulgar a adresat o notă Greciei în care cere guvernului grec să puie capăt debarcărilor de trupe ale Ententei la Salonic. În cercurile politice din Grecia și Turcia, nota aceasta a provocat mare senzație.

Peste Salonic a zburat un aeroplan german, ca să observe modul cum se efectuează transportul armatelor anglo-franceze spre Serbia. Aviatorul german a văzut numeroase trupe ale Ententei cu multă artilerie pe drum, de a lungul graniței bulgare.

Apropiata evacuare a Nișului

Geneva, 22 Oct. — Ziarele pariziene sînt informate că sârbii vor evacua curând a doua lor Capitală: Niș. Trupele

sîrbești vor fi concentrate la apus, iar guvernul sîrb va lua reședința la Mo-nastir.

DIN ROMÂNIA

Nou consiliu de miniștri român

Un nou consiliu de miniștri s'a întrunit acasă la d. Costinescu.

Dintre miniștrii au lipsit d-nii V. G. Mortun, Porumbaru și Radovici.

D. Ferekide a luat parte la consiliu.

Nu s'a discutat decât asupra unor chestiuni și măsuri de ordin militar cari reclamă o urgentă rezolvire.

D. Brătianu a comunicat consiliului că în urma evenimentelor din Balcani, transporturile române din Italia, Anglia și Franța, nu mai pot veni pe la Salonic.

Vaporul »București« a primit ordin să se întoarcă în Anglia și s'au luat măsuri ca transporturile române să fie îndreptate spre Suedia și de acolo se vor transporta prin Rusia.

Asemenea s'au luat câteva măsuri provitoare la aprovizionarea cu cărbuni, aprovizionare care întâmpină mari dificultăți României.

Concentrații din România cer moratoriu

Din București se anunță:

În sala de jos a Cafeului »Astoria« a avut loc o consfătuire a rezerviștilor concentrați în regimentele de infanterie din București.

A fost discutată chestiunea unui moratoriu pentru datoriile celor ce au fost și sînt concentrați. După mai multe discuțiuni la cari au luat parte d-nii D. Dimitriu, M. G. Ionescu, Predoiu și alții a fost adoptată o moțiune în sensul să se ceară ministerului de război o intervenție către cel de justiție.

Rezerviștii vor să li se admită o păsuire de minimum trei luni pentru datoriile provenite din:

1. Chiria pentru locuința familiei pe timpul în care intră durata concentrării;
2. Polițe și facturi provenite din exercitarea comerțului.

O delegație se va prezenta d-lui ministru de război spre a-i înmăna o petiție subscrisă de câteva sute de rezerviști și concentrați.

O misiune română la Petersburg și Paris

La Odessa a sosit o misiune de funcționari superiori ai statului român, în călătoria lor spre Franța. Misiunea aceasta se va opri și la Petersburg.

Prețul unui exemplar 6 fileri.

MERSUL RĂZBOIULUI

Șabaț cucerit de trupe austro-ungare, Negotin luat de trupe bulgare

— Rușii au succese locale în Wolinia, la râul Styr. — În spre Riga, germanii câștigă teren. — Italienii au întreprins o mare ofensivă. — Crize politice în Franța și Anglia. — Situația la Dardanele. —

Vestile sosite pe ziua de 21 Octombrie, arată că rușii urmăresc stăruitor planul lor de a ataca frontul german și austro-ungar — acolo unde văd ei că este mai slab. De aceea contra ofensiva rusă începută acum o lună în Wolinia, urmează nestăbită, mai ales în regiunea râului Styr. Raportul austriac spune că acolo am prins 1300 ruși. Raportul german constată că o divizie germană a trebuit să se retragă de acolo, perzând mai multe tunuri. — iar raportul rusesc vorbește despre o mare victorie dobândită de trupele rusești în această regiune. Căci iată ce spune comunicatul de la Petersburg:

»La sud de Pripet, în regiunea Stirului mijlociu, am reperat eri un important succes. În timpul ocupării satului Suvișcitz, în jos de Rafalovka, am capturat 13 ofițeri, 2 comandanți de batalioane și 500 de soldați. Detașamente din cavaleria noastră au șarjat pe inamic lângă gara Podșerevichi, la vest de Rafalovka, făcând prizonieri până acum 30 de ofițeri și peste 1000 de soldați și capturând mitralieze. Prin atacuri simultane la nord și sud de această regiune, am ocupat Novoselki, pe Stir, în sus de Ceatorisk și capul de pod. După ce am respins un contra-atac inamic, am capturat peste 1800 de austro-germani, aruncătoare de bombe, material de războiu, etc. În zorii zilei de ieri, trupele noastre au ocupat Kulkovitchi, în sus de Novoselki, făcând peste 1000 prizonieri, capturând mai multe aruncătoare de bombe și mitralieze.»

Victoriile aceste locale ale rușilor nu pot însă schimba situația generală de pe frontul rusesc, care e în defavoarea armatei țarului.

De pe frontul rusesc, comunicatele oficiale de la 21 Octombrie relatează următoarele:

La vest și sud-vest de Czatorisk s'au dat lupte aprige și ieri, toată ziua. La sud-est de Kulikovice, trupe austro-ungare și germane au respins puternice atacuri rusești. În luptele de ieri dela Stir, am prins 1300 ruși și 3 mitralieze. La Novo Aleksiniec a fost zădărnicită azi dimineață o încercare de înaintare a rușilor. Altfel nimic nou.

Höfer, mareșal locot.

Armata lui Hindenburg a câștigat malul râului Duna dela Borkovic până la Bersemunde, la nord-est de Mitau. Prada de până acum din luptele de acolo se ridică la 1725 prizonieri și 6 mitralieze.

La armata prințului Lzopota al Bavariei la răsărit de Baranovici a fost respins un atac rusesc printr'un contra atac.

La armata generalului Linsingen, luptele locale dela râul Stir, în regiunea Czatorisk au câștigat în intensitate. În fața superiorității numerice a dușmanului, o parte din divizia

germană a trebuit să se retragă într'o poziție de îndărăt, și am pierdut câteva tunuri, cari au rămas până în ultimul moment în pozițiile lor. Un contra atac e în mers.

Seful Statului major.

LUPTELE DIN APUS

— Ofensiva anglo-franceză terminată. — Cine va fi succesorul lui Delcassé. — Criza de guvern din Anglia. —

Raportul oficios german pe ziua de 21 Octombrie, n'are nimic nou de comunicat de pe frontul francez.

— Ziarul englez »Times« anunță că marea ofensivă pe frontul francez a fost definitiv sistată. Jertfele ei au fost îndreptățite, căci s'a ușurat astfel sarcina și situația rușilor. Reluarea ofensivei anglo-franceze încă în anul acesta e puțin probabilă. Situația e grea — dar nu trebuie de pierdut curajul.

— Ca succesor al demisionatului ministru francez Delcassé, se pomenesc următoarele personalități politice: foștii prim ministri Briand, Bourgeois, Doumery — dar e mai mult ca sigur că fostul ambasador francez Paul Cambon, va lua locul lui Delcassé.

— Cu privire la criza ministerială din Anglia, ziarul londonez »Morning Post« cere reconstruirea întregului guvern, prin atragerea la cârma statului a celor mai distinși oameni ai Angliei. Generalul Carson — care s'a retras din guvernul englez, a declarat în Camera, că nu s'a produs neînțelegere în guvern asupra continuării războiului — numai asupra noii situațiuni în Balcani, el n'a fost de acord cu măsurile luate de guvern, și de aceea s'a retras.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Lupte în stil mare pe întregul front. —

Se poate vorbi cu drept cuvânt despre o nouă mare ofensivă întreprinsă de italieni. Dela platoul Folgaria din Tirol până la platoul Doberdo de pe frontul Isonzo se întind viguroasele atacuri italiene contra pozițiilor austro-ungare. — Despre succese italiene însă nu poate fi vorba — fiindcă situația naturală de pe acel front e că trupele viteze de apărare au o sarcină mult mai ușoară, decât trupele cari atacă.

Comunicatul lui Höfer dela 21 Octombrie anunță următoarele noi lupte de pe frontul italian:

Pe întreg frontul de sud-vest sînt în curs lupte în stil mare. În Tirol s'au

prăbușit eri numeroase atacuri puternice italiene în fața pozițiilor noastre ferme. Așa, trupele noastre au respins în noaptea trecută pe platoul Folgaria șase atacuri, iar în cursul zilei de ieri, a respins de trei ori asalturile dușmanului. Aceiaș soartă a avut un atac întreprins de dușman azi noapte cu forțe foarte puternice.

Și în Dolomiți au fost respinse atacuri italiene la Col di Lano, la muntele Sief și la podul de graniță la sud de Schluderbach. Dușmanul care de zile întregi își dă mari silinți în această regiune — n'a putut realiza nicăieri nici cel mai mic succes.

De defileul Carniei, la apus de lacul Valai, a fost respins un atac al alpinilor italieni. În ținutul de pe coasta, focul de artilerie italian a ajuns cea mai mare intensitate și a ținut toată ziua pe întreg frontul dela Isonzo. Încercări de înaintare ale infanteriei italiene și a trupelor tehnice a eșuat în focul nostru de infanterie și mitralieze.

Höfer, mareșal locot.

RĂFUIALA CU SERBIA

— Trupele sârbești gonite din Șabaț, Negotin, Stip, Kratova, Kliseli, etc. — Armatele aliate au înaintat în Serbia 50 kilometri la sud de Dunăre. —

Pe ziua de 21 Octombrie — știrile venite de pe câmpul de luptă sîrbesc — provoacă senzație prin uimitoarea energie cu cari trupele bulgare își croiesc calea pe tot frontul apusan spre inima Serbiei. Înaintarea bulgarilor pe teritoriul sârbesc și Macedonean, e extraordinar de viguroasă. Intre localitățile Zajecar și Knjazevac, bulgarii au ajuns râul Timoc. Cetatea sîrbă Pirot se află acum sub focul artileriei bulgare. Vrania și văile din jur sînt în posesiunea trupelor bulgare.

Mai departe la sud, armata bulgară a ajuns aproape de tot de Kumanovi, situat pe linia ferată Salonic-Niș. Localitatea Stip e iarăși în stăpânirea armatei bulgare. La nord aproape de Dunărea, bulgarii au cucerit orașul Negotin, și cu chipul acesta își forțează drumul spre a se uni cu forțele germane și austro-ungare cari luptă acum cu sârbi între Pozarevac și Petrovac. Șabaț a fost cucerit de trupele austro-ungare. — Regiunea ocupată de forțele germane și Austro-ungare dela Sava și Dunărea la sud are o lățime de 50 kilometri.

În fața înfrângerilor fără întrerupere a armatei sârbești, — ce fac protectorii Serbiei: Anglia, Rusia și Franța? Dintre toate, Franța voiește mai curând să sară în ajutorul Serbiei. Cum linia ferată care duce dela Salonic la Niș — a fost distrusă de bulgari, la Vrania și e tare amenințată la Kumanova, Stip și Valandovo — ziarul parizian »Temps« e informat că trupele franceze debarcate la Salonic — vor porni de aceea pe jos, în marșuri fortate spre Serbia. Englezii însă, mai comozi, vor aștepta calmi în Salonic, până ce vor putea porni cu trenul către Niș — iar dacă aceasta nu se va putea chiar chiar până la finele răz-

boiului — vina nu va fi a lor. Au avut doar cea mai bună voință fața de sîrbi. Nu-i așa?

Ziarul italian »Corriere della Sera« află din București, că Rusia a concentrat la Odessa 250.000 soldați, și că trupele acestea au început să se îmbarce pe vapoare și vor porni spre coastele bulgare, dela Marea Neagră, unde vor debarca lângă gura Dunărei. Așa sună această știre a ziarului italian: »Vor debarca« — dacă nu vor fi împedicate de submarinele germane, cari stau acum la pîndă.

*

Regele Bulgariei a adresat un manifest către poporul bulgar, în care arată pe calea pacinică și a neutralității, guvernul bulgar a căutat să realizeze idealul național bulgar. Dar a putut realiza numai atât, ca ambele grupări de puteri în război să recunoască că cea mai mare parte a Macedoniei trebuie să aparțină Bulgariei. Numai Serbia, n'a vrut să recunoască aceasta, n'a vrut să asculte indemnurile aliaților ei de a ceda Bulgariei, ce-i se cuvine. Războiul dela 1912 a fost purtat pentru realizarea idealului național bulgar. Dar aliata de atunci Serbia, a fost cauza că Bulgaria a pierdut Macedonia. Sleți și obosiți, — dar nu învinși bulgarii au încetat atunci lupta, așteptând zile mai bune. Aceste zile au venit mai curînd de cât se așteptau bulgarii. Războiul european se apropie de sfârșit. — Acum armatele puterilor centrale înaintază repede în Serbia și n unire cu ele, ordon ca armata bulgară să nimicească vecinul trădător și să elibereze pe frații din Macedonia.

Regele Ferdinand al Bulgariei a plecat pe frontul de luptă și a asistat la bătălia dela Stracin, care deschide drumul spre Kumanova.

*

Foarte importante vești aduc cele trei comunicate, austro-ungar, german, și bulgar, de la 20 Octombrie de pe frontul sîrbesc:

Trupele noastre au intrat în Sabaț. Valea Macsva este curățită de dușman. Armata generalului Kövess și forțele germane cari înaintază de ambele părți ale râului Morava, în conlucrarea strînsă pătrund tot mai adînc pe teritoriul sîrb. Din trupele austro-ungare ale generalului Kövess, grupa apusană a înaintat spre înălțimile dela Kolubara, până la gura râului Turija, iar grupă de răsărit dela Groka, după lupte a trecut râul Rajka.

Bulgarii au cîștigat valea Timocului, între Zajecsar și Knjazavac și s'au apropiat la răsărit de Piroț, de forturile principale, la o depărtare de tirul unui tun. Una din armatele bulgare și-au croit drumul alături cu trupele de avangardă spre Kumanova și valea Vardar.

Höfer, mareșal locot.

Comunicatul german anunță:

Trupele aliate urmăresc pe întregul front dușmanul, care se retrage încet. Sîrbi au fost gonți spre sud din poziția lor puternic fortificată, la sud și răsărit de Ripanji. Trupele noastre de avangardă au ajuns linia Stepojevack-Leskovac-Baba. La vest de Morava trupe germane înaintază peste Selevac și Saravci, la răsărit de riu, peste Vlaskido-Razavac spre Ranovac.

Trupe bulgare luptă la Negotin. Mai departe la sud ele au ajuns linia Zajecsar-Knjazevac.

Șeful Statului major.

Comunicatul bulgar anunță pe ziua de 19 Oct.

Trupele noastre, cari au înaintat dincolo de

cursul de jos al râului Timoc, se află de acum în orașul Negotin, unde au respins pe sîrbi. Dușmanul a fugit în urma panice ce a izbucnit acolo. Am prins acolo 1 ofițer și 50 soldați și am răpus 1 ofițer și 150 soldați. În valea Timocului, trupele noastre au ajuns următoarea linie: Cerni Vrh 713 metri înălțime, culmea Vetren de 500 m., satul Petrusica, culmea Grandiska Tsuca de 907 m., înălțime, Orevna Glava de 893 m., înălțimea Hojnica 795 m., satul Vidoevici, la 5 până la 6 km. la răsărit de Knjazevac, înălțimea lassen 800 m., înălțimea Gabar 875 m. În regiunea Piroț, trupele noastre după lupte îndârjite au luat importante puncte strategice Tursko Vade și Tursko-Linade de pe Vidlics Planina. În regiunea Vranja, trupele noastre au pus picior ferm și au cucerit valea Moravei bulgare pe o întindere de 20 km. Prada care a căzut în mâinile noastre la Vranja, n'a fost încă evaluată, dar de pe acum s'a constatat acolo existența între altele a 2 milioane patoane, sistem Berdan, și tutun în valoare de 1 milion franci. În gara Bojanovici am confiscat un milion klgr. de fin.

Trupele noastre cari înaintază la Egri Palanca au luat cu asalt puternica poziție Stracin, au respins pe sîrbi, urmărindu-i cu vigoare în direcția Kumanova. În valea Bregalnica ofensiva noastră progresează cu mare repeziune. Intreaga această vale și valea Ovcepolje sînt în posesia noastră.

Am pus până acum stăpînire pe orașele Cotsani, Radiviste, Stip, Kliveli, Sveti Nicola și Kratova. Cavaleria noastră care urmărește pe sîrbi în retragerea lor, i-a ajuns între Stip și Klisli, risipindu-i cu totul. Numai 2000 sîrbi au putut să fugă în întunericul nopții.

Populația teritoriilor eliberate, primește trupele noastre cu un entuziasm de nedescris. La intrare în orașe sînt primite cu flori. Soldații noștri sînt sîrbătorii ca eliberatori de mult doriți și sînt obiectul unor manifestații insuflete.

Importante tratative între Grecia și Bulgaria

»Frankfurter Zeitung« află din Constantinopol, că relațiile între Bulgaria și Grecia promit să devie tot mai amicale în ciuda Ententei. Acum urmează importante tratative între Atena și Sofia, pentru viitoarea graniță între cele două state. Bulgaria garantează Greciei nu numai teritoriile ce le posedă în Macedonia ci chiar o importantă mărime de teritoriu. Totodată s'a stabilit un acord între România, Grecia și Bulgaria în ce privește aprovizionarea lor cu alimente.

TURCIA și DUȘMANII EI

— Trupele Ententei părăsesc peninsula Gallipoli —

Din Constantinopol se anunță că după știrile sosite până acum, au părăsit peninsula Gallipoli, toate trupele franceze (două divizii) și o divizie engleză. Aceste trupe au debarcat la Salonic.

Soldații francezi plecând au distrus obstacolele de sîrmă cu ghimpi de pe frontul lor.

Numai 1 C. 50 fil.

este abonamentul la foaia noastră zilnică, împreună cu suplimentele — »Cucu« și »Foaia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Știrile zilei

Se lămurește situația...

Să lămurește tot n.ai mult,

Că azi acela e mai tare

Ce are pentru un război

Și pregătirea cea mai mare...

Degeaba 's mulți, cu mult mai mulți

Pe partea noastră adversară...

Nu cantitatea 'nvinge azi,

Ci calitatea exemplară...

Satyros

Miniștrii austriaci la Budapesta

Prim ministrul austriac Stürgkh, ministrul de interne, baronul Heinold, ministrul de agricultură dr. Zenker, au sosit azi dimineață la Budapesta, pentru a continua tratativele cu guvernul ungar în chestiile de aprovizionare cu articole alimentare a monarhiei.

La 11 dim. a avut loc conferința comună a miniștrilor austriaci și ungari în palatul ministrului prezidiu din Buda. Din partea guvernului ungar au luat parte la acest consiliu, miniștrii Tisza, Sandor, Telesky, Ghilany. La 2 p. m. miniștrii au fost invitați la un dejun la contele Tisza.

Locotenentul Marius Popescu,

dela regimentul 36 de artilerie din Sibiu, care dela izbucnirea războiului s'a aflat pe câmpul de luptă rusesc, luând parte în marile bătălii dela Ivangorod, Bialostok, și Baranovici (la 200 km. la nord-est de Brest-Litovsk) — căpătînd acum un concediu de 14 zile, — ne-a vizitat la redacție. I-am putut admira pieptul lui de luptător viteaz, plin cu decorațiuni, cu cari a fost distins pentru eroismul lui. Printre aceste decorațiuni, am remarcat Crucea de fier clasa I, dată de împăratul Wilhelm, apoi Crucea pentru merit militar, clasa III-a și ordinul »Signum laudis« dată de arhiducele moștenitor, Carol Francisc Iosif. — Multe lucruri interesante și peripeții de pe câmpul de bătălie, ne-a povestit bravul ofițer român. Dar despre ele vom scrie altă dată.

Accidentul mortal al unor aviatori germani la Reșița

Din Reșița montană ne scrie corespondentul nostru: Zilele trecute s'a întâmplat o groaznică nenorocire în împrejurimile orașului nostru. Un aeroplan german voind să-și ia zborul de aici spre Caransebeș și de acolo pe câmpul de luptă sîrbesc — a fost împedecat de un vînt puternic. Zburînd peste pădurea Reșiței în direcția spre Biserica Albă, aeroplanul german a fost apucat de un vînt tare, și l'a doborît în pădurea Cozia, între comunele Secut și Văliug. — În aeroplanul acesta se aflau 2 aviatori militari, căpitanul Kurt Müller și locotenentul Vultgar, — cari au fost găsiți morți sub dărîmăturile aeroplanului. Inmormîntarea lor s'a făcut cu mare pompă în Reșița. — (Adam Andrei).

Dr. Dumba,

fostul ambasador austro-ungar în Statele Unite, a sosit la Haga, de unde își va continua apoi călătoria spre Berlin și Viena.

Ministrul de externe austro-ungar, baronul Burian, a remis o notă ambasadorului Statelor Unite la Viena, cu privire la rechemarea ambasadorului dr. Dumba, în care între altele spune, că e de părere, că conținutul unei corespondențe diplomatice între un ambasador și guvernul său — nu poate fi obiectul criticii oficiale din partea unui alt guvern, căruia nici n'a fost adresată acea corespondență, și care a luat cunoștință de aceasta corespondență numai printr-o coincidență.

Tratative între agricultorii din România și cerealiștii germani

Din București ni se scrie:

Fiind invitate sindicatele agricole din țară să intre în tratative cu asociațiile de cerealiști germani, Uniunea Sindicatelor — după ridicarea prohibiției exportului grânelor în România a găsit, cu toate piedicile aduse exportului, că totuși trebuie să trateze mai departe cu negustorii germani o înțelegere în privința aceasta.

Intr-o constatare avută la »Uniune« între membrii sindicatelor — s'a decis a se alege doi delegați cari să se ducă la Berlin și acolo, să trateze direct cu angrosiștii de cereale din capitala imperiului german.

Grânarii germani știind bine situația agricultorilor și cerealiștilor români, având exacte cunoștințe de supraproducția grânelor din acest an, dându-și bine seama că agricultorii și comercianții de grâne din România nu mai au nici un alt dezbater decât acel austro-german, au făcut propuneri cu totul insuficiente reprezentanților români al intereselor agrare.

Duminecă s'au adunat un număr mare de agricultori la Uniunea Sindicatelor din București, și prezidați de d. Dim. N. Seceleanu președintele Uniunii, au ascultat rezultatele comunicate de delegați cari au fost la Berlin.

Aceste comunicări au fost obiectul unor îndelungate discuțiuni, la cari participă numeroși asistenți. Părerile au fost împărțite: majoritatea cerând ca propunerile să fie pur și simplu, trecute la dosar, restul susținând ca ele să facă obiectul unor noi tratări. În principiu însă unanimitatea s'a rostit pentru neprimirea lor — ca insuficiente.

S'au făcut și alte discuțiuni în privința mijloacelor de urmat pentru ca agricultorii să nu se mai vadă nevoiți, a înghiți o nouă pagubă de un miliard — așa cum s'a întâmplat anul trecut.

O delegațiune se va prezenta și miniștrilor respectivi și interesați la deslegarea acestei probleme, pentru a le arăta hotărârile agricultorilor și a cere grăbirea măsurilor de ocrotire a intereselor agricultorilor din țară.

Armele germane în lumea întreagă

După revista americană »Scientific American« din New-York, germanii au furnizat arme aproape tuturor țărilor de pe lume.

Statele-Unite, Spania, Serbia și Suedia se servesc de armele germane sistem Mauser, iar Grecia, Bulgaria, România și Portugalia de armele austriace sistem Manlicher.

Turcia întrebuințează tot armele sistem Mauser; după cum le întrebuințează și Argentina, Brazilia, Chili și celelalte state din America centrală și America de Sud.

De 20 de ani, pe diferitele câmpuri de bătăie, s'au întrebuințat aproape exclusiv numai arme germane.

Bunii au întrebuințat obuse germane contra englezilor, tunurile întrebuințate de ruși în Manchuria erau furnizate de casa Krupp; armele și munițiile lor erau fabricație germană.

Junătate din cartușele ce au sângerat câmpurile mexicane în ultimii 4 ani erau furnizate de germani, iar armele trupelor lui Diaz erau de aceeași proveniență.

Pentru o alianță a statelor din Europa centrală

D. Friedrich Naumann, deputat în Reichstagul german a scos de curând o lucrare intitulată Europa Centrală și în care demonstrează foloasele alianțelor, precum și necesitatea pentru statele Europei centrale de a se emancipa, pentru a-și asigura propășirea economică în viitor.

Acum e epoca istorică a alianțelor; popoarele isolate depind fatal de schimbările marilor grupări de popoare.

Rusia, Germania, Austria și Ungaria sunt fiecare în parte prea mici pentru ele.

Cine nu e aliat, e izolat: cine e izolat, e amenințat; nici un stat nu poate duce singur un război mondial, căci ce ar fi făcut Germania, Austro-Ungaria, sau Turcia, nevoite să lupte singure?

România, Bulgaria, Serbia, Grecia, Olanda, și Elveția, cât de curând trebuie să se alipească grupului Europei centrale: Germaniei și Austriei. Germanii trebuie să fie nucleul, în jurul căruia trebuie să se grupeze toate popoarele din Europa centrală, chiar în interesul propriei lor existențe.

O educație politică a popoarelor e necesară, pentru că fiecare locuitor din Europa centrală trebuie să fie convins de necesitatea apărării în interesul lor a orașului Zeebrugge, sau a trecătorilor Carpaților.

Dela masa verde, unde se va încheia tratatul de pace, delegații dela Berlin, Viena și Budapesta, trebuie să plece cu convingerea fermă că trebuie să fie uniți și aliați pentru veșnicie.

Nimeni să nu se gândească că după încheierea păcii va începe perioada păcii eterne.

Cetățile dispar și locuitorii lor în tranșeele formidabil întărite. Germania se va mări la vest și la Est, căci n'ar avea nici un rost jertfele a milioane de vieți.

Existența celor două imperii centrale depinde numai de alianța dintre ele și ar fi deci un mare pericol, ca Austria să se îmbucățiască în state mici. Trebuie deci să se elaboreze un program, pentru organizarea Alianței Europei centrale, care trebuie să formeze un singur popor de frați.

Politica de până acum a greșit mult, mai ales Bismark din diferite considerente dinastice, n'a dat destulă importanță acestei alianțe.

Omul din Europa centrală trebuie să fie un tip aparte; el trebuie să fie un zid contra valurilor din Apus și Răsărit, care nu acum pentru prima dată se isbesc să acapareze Centrul Europei.

Catolicismul austro-ungar nu e un avantaj; mai important pentru rezultatele practice ar fi protestantismul.

Germanizarea trebuie părăsită, maghiarizarea abandonată; nimeni nu trebuie să aibă altceva în vedere decât numai frăția dintre popoarele Europei Centrale. Lupta ce o duc popoarele de diferite limbi din Germania și Austro-Ungaria, e o garanție că acum a trecut cu desăvârșire pericolul pentru monarhia dualistă.

Organizarea economică a Europei Centrale e excelentă.

Adevăratul scop al războiului e necesitatea expansiunii economice a rasei germane, care nu are deplina libertate a mărilor și care nu se poate aproviziona suficient, lipsindu-i coloniile așa de bogate ale Angliei.

Statisticile alăturate sunt foarte elocvente; Germania cu o populație totală (cu coloniile) de 77 milioane locuitori, are colonii prea puține, de unde să-și alimenteze populația; Belgia însă are numai colonii de peste 2.400.000 kilometri pătrați, fără a aminti de Anglia care are 443 mi-

lioane suflete, pe un teritoriu imens, bogat și — pe lângă altele — libertatea mărilor.

Și cine nu e indestulat economiceste, e merit morții.

Alt viitor însă trebuie să se desemneze popoarelor Europei Centrale după război; Germania nu trebuie să mai vadă pe Englezii controlându-i pe mare și sufocându-i economiceste.

Ura celorlalte popoare contra germanilor, provine numai din sentimentul josnic al ambiției, pentru că germanii sunt harnici, întreprinzători și fac concurență tuturor popoarelor.

Germania, Austria, România, Belgia, Olanda, Suedia, Serbia, Bulgaria, Grecia, Elveția, Danemarca, Norvegia, Albania și Luxemburgul — statele Europei Centrale — cu o populație totală de 166 milioane locuitori trebuie să formeze o formidabilă coaliție politică, economică și militară, contra Angliei care are 32 milioane kilometri pătrați, Rusiei cu 23 milioane klm. pătrați și Franciei cu 11 milioane klm. pătrați (cu coloniile), în timp ce Germania cu Austria și celelalte state ale Europei centrale de abia au 1 milion klm. pătrați.

Europa centrală stă din punct de vedere economic, în o adevărată închisoare și războiul trebuie să o libereze.

Cartea deputatului Naumann e interesantă din multe puncte de vedere; va suscita numeroase discuțiuni.

„Inseparabiliter ac indivizibiliter“

Ah, vai noua pajură
Face o mare gaură...
In programul kossuthist
Groful Károlyi game trist..

Satyros.

Editor și redactorul responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român«, VII, Ilica-utca 36.

Caut 2 calfe,

de păpucar pentru lucru masiv. Plătesc pentru ghetă bărbătești 4 coroane, și pentru ghetă femeiești 3 cor. de păreche, stupfulți 40 fileri mai mult.

Ioan Lazaroiu, păpucari
Szászváros.

Ajutorul de stat pe seama familiilor celor înrolați.

Prețul cu portopostal împreună nu mai 20 fileri.

Cuprinsul:

1. Cine este îndreptățit să primească ajutor?
 2. Cine n'are drept la ajutor?
 3. Cei îndreptățiți la ajutor.
 3. Ajutorul zilnic pentru întreținere și chirie.
 4. De când până când urmează să se plătească ajutorul?
 5. Cât face ajutorul la zi pentru fiecare membru de familie?
 6. Unde și cum trebuie să se ceară ajutorul?
 7. Remedii de drept. — Plătirea ajutorului.
 8. Plătirea taxelor când cel îndreptățit la ajutor se mută în alt sat sau oraș.
- La comandă prețul esemplarelor se poate trimite și în mărci postale. Cu rambursa nimănuia nu trimitem.